

Rapportage Doneer Je Ervaring Korte Poll

‘Gebitsproblemen door behandeling van kanker: heb jij dit ervaren en zijn de kosten vergoed?’

Doneer Je Ervaring - korte poll, augustus 2018

NFK (de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties) heeft in samenwerking met haar [19 kankerpatiëntenorganisaties](#) van 21 tot 28 augustus 2018 via [Doneerjeervaring.nl](#) een peiling gehouden over mond- en gebitsproblemen als gevolg van de behandeling(en) van kanker. In totaal vulden 1.394 (ex-)kankerpatiënten de vragenlijst in.

Vergoeding van gebitsproblemen bij kanker

Mond- en gebitsproblemen kunnen een gevolg zijn van behandeling(en) bij kanker. In dat geval kun je in aanmerking komen voor een vergoeding van bijzondere tandheelkunde, wat onderdeel is van de basisverzekering. Om hiervoor in aanmerking te kunnen komen, is het van belang dat je voorafgaand aan de behandeling(en) van kanker de tandarts en/ of mondhygiënist bezoekt. Niet alleen om het gebit te reinigen om zo minder vatbaar te zijn voor ontstekingen, maar ook om de huidige ‘stand van zaken’ omtrent de kwaliteit van het gebit te laten bepalen. Als dit niet voorafgaand aan de behandeling van kanker wordt gedaan, kan niet meer worden bepaald of eventuele schade al bestond en kun je meestal niet meer in aanmerking komen voor een vergoeding vanuit de bijzondere tandheelkunde.

NFK vraagt zich af of kankerpatiënten weten dat zij gebitsproblemen kunnen krijgen als gevolg van de kankerbehandeling en of zij op de hoogte zijn van de vergoeding bijzondere tandheelkunde.

De uitkomsten

Vooraf ontvangen informatie

Uit de peiling blijkt dat de meerderheid (56%) van de kankerpatiënten er niet door een zorgverlener op is geweest dat je door kankerbehandeling problemen kunt krijgen met je gebit. 30% is hier wel voorafgaand aan de behandeling op geweest, 4% is er op geweest maar pas na afloop van de behandeling en 10% gaf aan het niet meer te weten of dat het niet van toepassing was.

Ook vroegen we of er door zorgverleners geweest is op het feit dat je een beroep kunt doen op de vergoeding bijzondere tandheelkunde bij gebitsproblemen. De overgrote meerderheid (85%) geeft aan van niet, 5% van wel en 10% weet dit niet of het was niet van toepassing.

“Mijn tandarts deelde mij ook mede dat mijn tanden veel last hebben gehad van de behandelingen en dat ze veel brozer zijn geworden en dat ik er rekening mee moet houden dat ze zo kunnen afbreken, helaas. Ik had een goed gebit voordat ik ziek werd...”

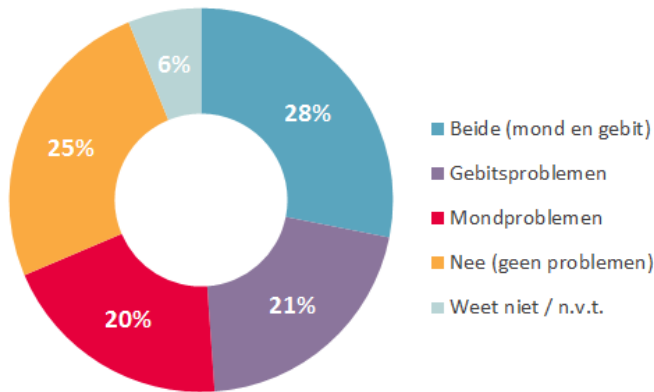
“Jammer dat de patiënten nog steeds niet genoeg informatie krijgen. Je moet achter heel veel dingen zelf aan terwijl je daar geen energie voor hebt.”

Ervaren gebitsproblemen

Een groot deel (69%) van de kankerpatiënten geeft aan mond- en of gebitsproblemen te hebben ervaren, met het vermoeden dat dit komt door de behandeling(en) van kanker (zie Figuur 1).

Heb je problemen (gehad) met je gebit/ mond, waarvan je denkt dat het door de kankerbehandeling komt?

(n=1.393)

Figuur 1.

Een op de vijf (20%) heeft (tijdelijke) mondproblemen ervaren zoals zweren en bloedend tandvlees. Een bijna even groot deel (21%) heeft (blijvende) gebitsproblemen. Bijna drie op de tien (28%) heeft of had beide. Een kwart heeft geen problemen (gehad).

“Bij de halfjaarlijkse controle schrok mijn tandarts van de plotselinge verandering van mijn kiezen. Ik heb zelf de link niet gelegd. Er zijn foto's gemaakt en daar bleek uit dat er een kies begon los te raken. En af en toe heb ik terugkomende zweertjes in mijn mond.”

Acht op de tien (79%) kankerpatiënten die (ook) gebitsproblemen hebben ervaren, vermoedelijk vanwege de behandeling(en) van kanker (n=644), hebben hiervoor een tandheelkundige behandeling van een tandarts en/of kaakspecialist gehad. Mensen die geen behandeling hebben gehad gaven o.a. als reden dat:

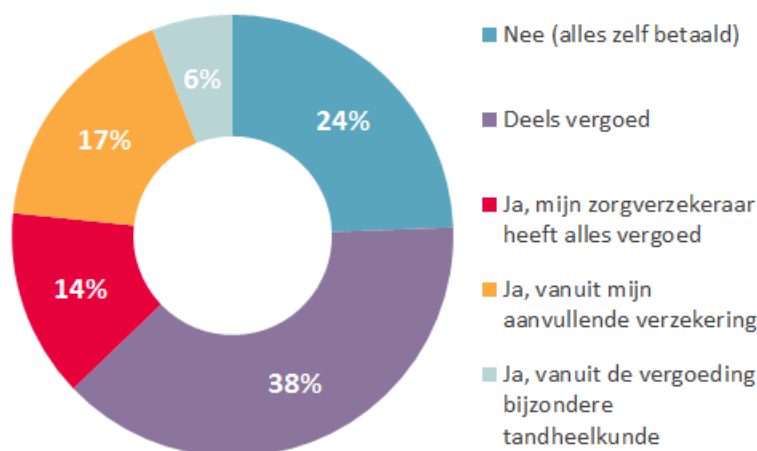
- Klachten vanzelf over gingen
- Behandeling niet nodig was
- De kosten
- De problemen met medicatie / reiniging zijn opgelost

“Ik stel tandartsbezoek steeds uit, mijn gebit is zwaar aan het vervallen, ben bang voor wat gaat komen. Bang voor de ingrepen, maar ook bang voor de kosten.”

Kosten en vergoeding

Aan de kankerpatiënten die (ook) gebitsproblemen hebben gehad, is gevraagd naar de vergoeding van de gemaakte tandartskosten. Figuur 2 toont de uitkomsten.

Zijn de kosten van de behandeling van je gebitsproblemen (als gevolg van de kankerbehandeling) door je zorgverzekeraar vergoed? (n=487, excl. weet niet/n.v.t.)

Figuur 2.

Bij een kwart (24%) zijn de kosten niet vergoed en heeft men dus zelf alle kosten betaald. Bij ruim een derde (38%) zijn de kosten deels vergoed en bij een bijna even groot deel (37%) zijn alle kosten vergoed. Een kleine groep (6%) geeft aan dat hierbij van de vergoeding op bijzondere tandheelkunde gebruik is gemaakt.

Ruim een kwart (27%) van de kankerpatiënten geeft aan problemen te hebben ervaren bij het verkrijgen van vergoeding (van de kosten van behandeling van gebitsproblemen) door de zorgverzekeraar. Veel genoemde toelichtingen samengevat:

- Ik wist niets af van mogelijke vergoeding bijzondere tandheelkunde
- Aanvraag afgewezen door zorgverzekering
- Deel werd niet vergoed
- Ik heb geen tandartsverzekering
- Relatie klachten en behandeling kanker was niet aangetoond

“De aanvragen die mijn tandarts deed bij mijn zorgverzekeraar voor een vergoeding met het oog op bijzondere tandheelkunde werden afgewezen.”

“Van de zorgverlener het volgende ontvangen: er is geen directe relatie aangetoond tussen de medische aandoening en de tandheelkundige situatie van de verzekerde.”

Samengevat

Op basis van deze peiling blijkt dat meer dan de helft (56%) van de kankerpatiënten vooraf niet door een zorgverlener erop is gewezen dat je door kankerbehandeling problemen kunt krijgen met je gebit. 85% is niet gewezen op de vergoeding bijzondere tandheelkunde. Ruim twee derde heeft mond- en of gebitsproblemen ervaren en vermoedt dat dit komt door de behandeling van kanker. Het merendeel is hiervoor ook behandeld door een mondhygiënist en/of tandarts.

Een kwart heeft de kosten zelf betaald, bij een klein deel (6%) zijn de kosten betaald vanuit de vergoeding bijzondere tandheelkunde. Ruim een kwart (27%) heeft problemen met de vergoeding ervaren. Daarbij wordt geregeld aangegeven dat de vergoeding bijzondere tandheelkunde onbekend was. Wij denken dat de onbekendheid van de regeling er toe bijdraagt dat er niet tot nauwelijks een beroep op wordt gedaan.

Meer onderzoek nodig

Bij sommige vormen van kanker is mogelijke gebitsschade vanwege de behandeling van kanker reeds wetenschappelijk bewezen (zoals bestraling bij hoofd-halskanker en behandeling met CTx (chemotherapie) en hoge dosis chemotherapie met stamceltransplantatie bij hematologische ziekten). Bij andere soorten van kanker lijkt er een relatie tussen bijvoorbeeld chemotherapie en gebitsschade te bestaan, maar het wetenschappelijk onderzoek dat hiernaar gedaan is, is beperkt.

Actie NFK

Wij hebben de uitkomsten van deze peiling gedeeld met Zorginstituut Nederland (ZINL), dat de richtlijnen vaststelt voor bijzondere tandheelkunde en bepaalt wie daar voor in aanmerking komt. ZINL neemt de signalen zeer serieus. NFK gaat er nu op aandringen dat de richtlijnen aangaande gebitsschade als gevolg van chemotherapie worden verduidelijkt. Ook gaan we ervoor zorgen dat het bestaan van de regeling bijzondere tandheelkunde meer bekendheid krijgt bij zorgverleners en zorgverzekeraars en dat zij kankerpatiënten hierop wijzen. Vanzelfsprekend zullen wij de resultaten van deze peiling delen met relevante media.

Zoals gezegd is (meer) wetenschappelijk onderzoek nodig. De Borstkankervereniging (BVN), met wie NFK bij deze peiling nauw heeft samengewerkt, zal de resultaten delen met de Borstkanker Onderzoek Groep (BOOG). BOOG houdt zich bezig met het verbeteren van behandelmethoden voor patiënten met borstkanker door het uitvoeren van klinisch onderzoek.

Meer informatie

[Hier](#) lees je meer adviezen over mondverzorging tijdens chemotherapie.

[Hier](#) lees je meer over de aanvraag van een vergoeding bijzondere tandheelkunde en wat je kunt doen als je aanvraag (ten onrechte) wordt afgewezen (naar beneden scrollen).

Belangrijk bij de vergoeding bijzondere tandheelkunde:

- Ga voorafgaand aan de chemotherapie naar je tandarts en/of mondhygiënist voor een uitgebreide tandheelkundige controle en eventuele behandeling (en zorg dat de toestand van je gebit goed wordt vastgelegd).
- Indien je kankerbehandelingen gebitsproblemen hebben veroorzaakt, dient je tandarts en/of mondhygiënist de problemen in kaart te brengen en een aanvraag voor het behandelplan te doen bij je zorgverzekeraar, waarbij hij/zij een beroep doet op bijzondere tandheelkunde en de zorgverzekeraar van aanvullende informatie voorziet aangaande je gebitsstatus voorafgaand aan de chemotherapie en je huidige gebitsstatus.
- Wordt de aanvraag door de zorgverzekeraar afgewezen, dan kun je de zorgverzekeraar om een heroverweging vragen. Indien je zorgverzekeraar bij het eerdere standpunt blijft, kun je een klacht indienen bij de Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekering ([SKGZ](#)).

Mocht je arts, tandarts, mondhygiënist of zorgverzekeraar onbekend zijn met de regeling bijzondere tandheelkunde, wijs ze dan op het document "Tandheelkundige Zorg voor Medisch Gecompromitteerden". Het document kun je downloaden via [deze link](#) .